

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Via e-post

Stockholm
2009-08-14

Ert dnr
Fi20009/4940

Vårt dnr
2009/167

Angående remiss av DS 2009:24 Effektivare skatter på klimat- och energiområdet

Näringslivets Regelrådet NNR har tagit del av det aktuella förslaget och önskar lämna följande synpunkter.

I det utskickade promemorian presenterar Finansdepartementet förslag på åtgärder för att Sverige ska fullgöra sina förpliktelser i förhållande till internationella klimatåtgående och ingångna avtal. De åtgärder som nu presenteras är förändringar av existerande styrmedel och även en utvidgning av dessa styrmedel.

NNR stödjer själva grundtanken bakom användningen av ekonomiska styrmedel som instrument för reducera klimatpåverkan givet att de används under rätt förutsättningar. För att denna typ av styrmedel ska fungera optimalt krävs det att flera olika kriterier är uppfyllda och dessa principer diskuteras i kapitel 4 i promemorian. En springande punkt i dagens globaliserade värld är att åtgärder måste vidtas på ett harmoniserat sätt och i takt med omvärlden. I annat fall finns det en uppenbar risk att konkurrenskraften för svenska företag påverkas på ett negativt sätt.

I promemorian tycks hypotesen vara att tidsaspekten, den tekniska utvecklingen och ökade incitament ska medverka till att effektiviteten i motorer, uppvärmning, processer etc. ökar så att åtgärderna så småningom ska resultera i att uppsatta målsättningar beträffande utsläppsminskningar nås. NNR finner att framställningen i promemorian återspeglar ett förenklat resonemang som inte beaktar det svåra i att substituera vissa typer av företeelser som t.ex. timmertransporter från skogen till sågverken eller att det faktum att lantbrukarens skördetröska även i framtiden kommer att förbruka en viss given mängd bränsle per skördad hektar. Sannolikt använder inte lantbrukaren sin skördetröska i speciellt mindre omfattning till följd av att skatten, som nu föreslås, kommer att öka i framtiden. Promemorian lyfter på sidan 149 fram behovet av att incitamentet för vissa typer av företag behöver förstärkas. I ett företagsekonomiskt perspektiv är det ingen skillnad mellan målet om att få till en effektiv

hushållning med energi för såväl uppvärmning som för bränsle till olika maskiner i förhållande till frågan om hushållning med andra typer av insatsvaror. Att justera relativpriserna i dagens globaliserade ekonomi är sannolikt mycket mer komplicerat än vad som redovisas i detta kapitel. NNR motsätter sig det förslag som presenteras i kapitel 5.4 mot bakgrunden att förslaget för många företag endast skulle innebära en ökad fiskal beskattning och som sannolikt får en högst begränsad effekt på utsläppen.

I promemorian diskuteras frågan om höjning av energiskatterna ska åtföljas av motsvarande sänkningar av beskattningen för företagssektorn. Teoretiskt och på en övergripande nivå kan det vara möjligt att kompensera företagarkollektivet genom att sänka andra skatter. I praktiken är det dock betydligt svårare att få till en reell neutralitet som på företagsnivå ger kompensation för ökade kostnader. Att substituera t.ex. höjd beskattning på diesel för arbetsmaskiner mot sänkt bolagsskatt leder sannolikt inte till en balanserad kompensation. Diskussionen om växling av skatter tycks missa att det uppstår en omfördelningseffekt. NNR menar att effekten av omfördelning för vissa branscher utan reella alternativ kan äventyra dess konkurrenskraft.

I såväl klimatpropositionen som i den aktuella promemorian framgår det inte av framställningen vilka skattelättnader som ska genomföras och hur det ska utformas. NNR menar att det är svårt att ta ställning till de åtgärder som presenterats när inte helheten redovisas. NNR menar att regeringen öppet måste presentera både skattehöjningar och skattesänkningarna innan de föreslagna åtgärderna kan presenteras för beslut i Sveriges riksdag.

Effektiviteten av ekonomiska styrmedel beror på tillgången till alternativ och vilka kostnader som tillkommer för att byta till ett miljövänligare alternativ. Om det saknas alternativ för berörda företag, på kort och medellång sikt, får skatteuttaget ingen styrande effekt mot lägre utsläpp utan endast en fiskal effekt. Mot denna bakgrund är frågan om ekonomiska styrmedel en mycket komplex fråga som kräver en mer noggrann analys av såväl effekterna för olika branscher som när det gäller frågan om effektiviteten av olika förändringar. För flera delar av det svenska näringslivet bedömer vi att de presenterade förändringarna kan påverka den framtida konkurrenskraften på ett icke önskvärt sätt. Vi anser därför att konsekvensanalysen måste omarbetas och på djupet penetrerar frågan om förväntade effekter med avseende på konkurrenskraft, miljöeffektivitet etc. innan något beslut kan fattas i ärendet.

Med vänliga hälsningar

NÄRINGSLIVET REGELNÄMND

Tomas Lööv